

مرداد ۱۴۰۱
مسلسل: ۱۸۳۴۹

پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در تیرماه ۱۴۰۱

بخش صنعت و معدن

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

کد موضوعی: ۲۲۰
شماره مسلسل: ۱۸۳۴۹

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در تیرماه ۱۴۰۱ بخش صنعت و معدن

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه اقتصاد کلان و مدلسازی)
تهیه و تدوین کنندگان: عالیه ناظمی، علیرضا آذربایجانی
ناظران علمی: محمدرضا عبداللهی، سیدمهدی بنی‌طبا

واژه‌های کلیدی:

۱. شاخص صنعت
۲. شاخص تولید
۳. شاخص فروش
۴. شاخص قیمت

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۵/۱۹

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
۳	۱. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی
۴	۲. شاخص‌های تولید و فروش به تفکیک رشته‌فعالیت‌های صنعتی بورسی
۸	۲-۱. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات
۹	۲-۲. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت شیمیایی به‌جز دارو
۱۰	۲-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه
۱۱	۲-۴. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر
۱۲	۳. شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی
۱۳	۴. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی
۱۵	جمع‌بندی
۱۶	پیوست
۱۸	منابع و مآخذ

پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در تیر ماه ۱۴۰۱ بخش صنعت و معدن

چکیده

تحلیل روند رشد بخش صنعت از جنبه‌های مختلف، عاملی کلیدی در تحلیل‌های خرد و کلان اقتصادی و یکی از ارکان تصمیم‌گیری در حوزه اقتصاد است. شاخص تولید بخش صنعت به دلیل تأثیر نوسانات سطح فعالیت صنعت بر بخش‌های دیگر اقتصاد، به‌عنوان یک شاخص مهم اقتصادی کوتاه‌مدت مورد استفاده قرار می‌گیرد. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به‌صورت ماهیانه شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های بورسی را محاسبه می‌کند. اهمیت این شاخص به‌روز، برای اقتصاد ایران که تحولات زیادی دارد بیشتر خواهد بود، چراکه بازخورد شوک‌های وارده به اقتصاد ایران و واکنش‌های سیاست‌گذاران باید در تواتر کمتر از فصل مورد رصد قرار گیرد؛ این در حالی است که آمار رسمی بخش حقیقی به‌صورت فصلی و با تأخیر ارائه می‌شود.

طی تیرماه ۱۴۰۱، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۸/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۵/۲ درصدی مواجه شده است. در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، ۱۳ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص تولید و ۲ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص تولید داشته‌اند. رشته‌فعالیت‌های «منسوجات»، «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «کاشی و سرامیک» و «کک و پالایش» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید نسبت به ماه مشابه سال قبل و رشته‌فعالیت‌های «شیمیایی به‌جز دارو» و «لاستیک و پلاستیک» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند. همچنین طی تیرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل، از بین ۱۵ رشته‌فعالیت صنعتی بورسی تنها چهار رشته‌فعالیت افزایش در شاخص تولید داشته‌اند و ۱۱ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص تولید را ثبت کرده‌اند؛ رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «سایر کانی غیر فلزی»، «فلزات پایه» و «سیمان» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند. یکی از مهم‌ترین دلایل کاهش تولید در تیرماه نسبت به ماه قبل قطعی برق صنایع عنوان شده است که در گزارش‌های ماهیانه نیز شرکت‌ها به این مشکل اشاره کرده‌اند.

شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی هم نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۳/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۳۴/۱ درصدی مواجه شده است.

طی تیرماه ۱۴۰۱، شاخص فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۲/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۱۱/۷ درصدی مواجه شده است. در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۰ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص فروش و ۵ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص فروش داشته‌اند. رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «کاشی و سرامیک»، «تجهیزات برقی» و «منسوجات» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش نسبت به ماه مشابه سال قبل و رشته‌فعالیت‌های «دارو» و «شیمیایی به‌جز دارو» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند. همچنین در این ماه نسبت به ماه قبل، تنها دو رشته‌فعالیت «کک و پالایش» و «غذایی و آشامیدنی»

به جز قند و شکر» افزایش در شاخص فروش داشته‌اند و سایر رشته‌فعالیت‌ها با کاهش فروش مواجه شده‌اند؛ بیشترین سهم در کاهش شاخص فروش متعلق به رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی» و «ماشین‌آلات و تجهیزات» و «فلزات پایه» بوده است. شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی هم نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۱۲/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۱۱/۱ درصدی مواجه شده است.

در تیرماه ۱۴۰۱ شاخص قیمت ماهیانه فعالیت‌های صنعتی بورسی ۰/۶ درصد افزایش یافت و رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص به ۴۸/۱ درصد رسید. شایان ذکر است میانگین سالیانه شاخص قیمت ۵۹/۶ درصد افزایش یافته است، رشته‌فعالیت‌های «دارو» و «سیمان» بالاترین نرخ رشد ماهانه را در شاخص قیمت داشته‌اند.

مقدمه

شاخص تولید، فروش و قیمت صنایع بورسی با استفاده از داده‌های ماهیانه شرکت‌های صنعتی بورسی پذیرفته شده در بورس^۱ محاسبه می‌شود. در تهیه این شاخص‌ها از اطلاعات ماهیانه ۳۰۲ شرکت بورسی استفاده می‌شود و علاوه بر اندازه‌گیری تغییرات میزان تولید، فروش و قیمت در بخش صنعت، در محاسبات ملی نیز نقش مهمی ایفا می‌کنند و برآوردی از تغییرات ماهیانه ارزش‌افزوده ایجاد شده را در صنایع مختلف و به دنبال آن در کل اقتصاد منعکس می‌کنند. شاخص تولید صنعت را بانک مرکزی و مرکز آمار ایران با تواتر فصلی و همچنین شاخص قیمت صنعت به صورت فصلی را مرکز آمار و ماهیانه را بانک مرکزی، منتشر می‌کنند، اما الزامی به انتشار شاخص فروش صنعت ندارند. از طرفی، این آمار دارای چندین ضعف اساسی است که مهم‌ترین ضعف این آمار وقفه سه‌ماهه در انتشار داده‌ها و بعضاً متوقف شدن انتشار آنها و نداشتن تواتر ماهیانه است.

شاخص‌های ماهیانه تولید، فروش و قیمت استخراج شده از اطلاعات عملکردی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تا حد زیادی می‌توانند با دقت مناسب و به صورت بهنگام تحولات بخش صنعت و معدن کشور را توضیح دهند و با توجه به بررسی‌های انجام شده و تطبیق دادن این شاخص با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران که به صورت فصلی منتشر می‌شود، مشخص شده این شاخص به خوبی می‌تواند در وقفه انتشار این شاخص‌های رسمی، شاخص جایگزین مناسبی برای آن باشد.^۲ در این مطالعه تغییرات شاخص‌های تولید، فروش و قیمت شرکت‌های صنعتی و معدنی پذیرفته شده در بورس و همچنین مهم‌ترین رشته‌فعالیت‌های آن در تیرماه ۱۴۰۱ مورد بررسی قرار گرفته است.

۱. شرکت‌های بورسی شامل تمام شرکت‌های تولیدی صنعتی و معدنی بورس و فرابورس می‌شود که گزارش‌های فعالیت ماهیانه خود را در سایت کدال منتشر می‌کنند.

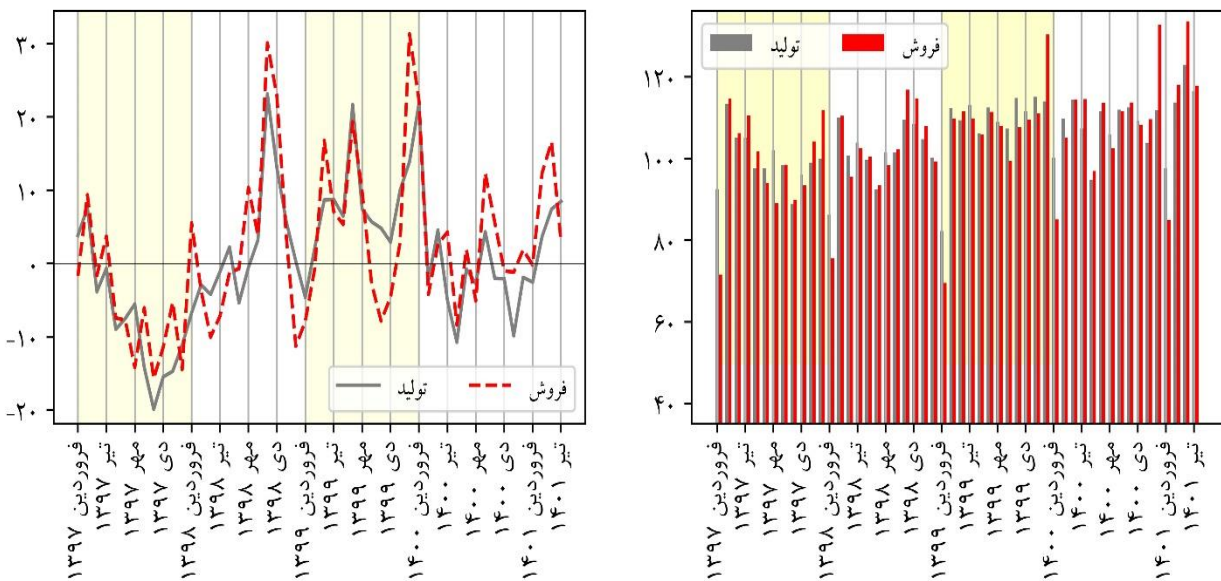
۲. جهت اطلاعات بیشتر به گزارش پشتیبان مرکز پژوهش‌های مجلس در خصوص شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس به شماره مسلسل ۱۸۰۰۱ مراجعه شود.

۱. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های صنعتی بورسی

در تیرماه ۱۴۰۱، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۸/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۵/۲ درصدی مواجه شده است. از طرفی، شاخص فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۲/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۱۱/۷ درصدی مواجه شده است. یکی از مهم‌ترین دلایل کاهش تولید و فروش در تیرماه نسبت به ماه قبل قطعی برق صنایع عنوان شده است که در گزارش‌های ماهیانه نیز شرکت‌ها به این مشکل اشاره کرده‌اند.^۱

نمودار ۱. شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (۱۰۰=۱۳۹۵) نمودار ۲. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (درصد)

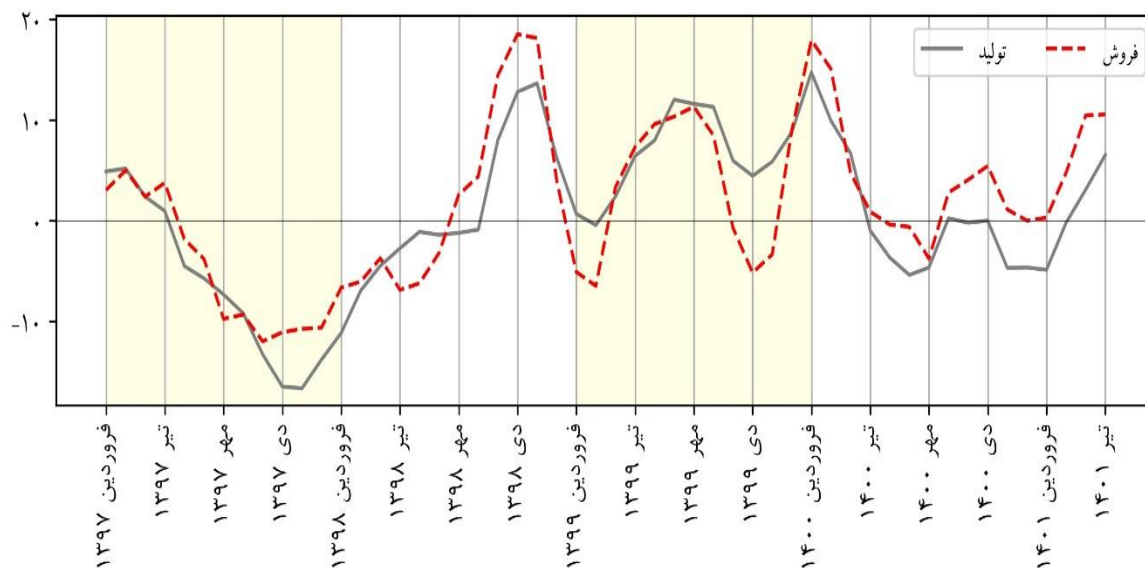

مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

طی سه‌ماهه منتهی به تیر ۱۴۰۱، رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص تولید افزایش ۶/۵ درصدی و شاخص فروش آن افزایش ۱۰/۶ درصدی را نشان می‌دهند.

۱. در گزارش‌های قبلی در این بخش از نتایج طرح شامخ اتاق بازرگانی ایران نیز استفاده می‌شود، اما تا تاریخ انتشار این گزارش، نتایج این طرح برای تیر ۱۴۰۱ منتشر نشده است.

نمودار ۳. رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی نسبت به دوره مشابه سال قبل (درصد)

مأخذ: همان.

جدول ۱. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی - تیرماه ۱۴۰۱

شاخص فروش			شاخص تولید			رشد شاخص تولید و فروش
رشد چهارماهه نسب به چهارماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	رشد چهارماهه نسبت به چهارماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	
۸/۴	۲/۸	-۱۱/۷	۴/۴	۸/۵	-۵/۲	صنعت
-۰/۹	-۷/۶	-۷/۰	-۴/۷	-۳/۱	-۲/۸	شیمیایی به جز دارو
۳/۹	-۷/۹	-۲۶/۷	۵/۱	۲۰/۲	-۱۵/۳	فلزات پایه
۳۸/۲	۱۰/۹	-۱۵/۲	۲۰/۹	۱۳/۴	-۱۷/۳	خودرو و قطعات
-۵/۰	۱۲/۵	-۱۱/۱	۱۰/۰	-۳/۹	-۳۴/۱	معدن

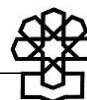
مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

۲. شاخص‌های تولید و فروش به تفکیک رشته‌فعالیت‌های صنعتی بورسی

طی تیر ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل، از بین ۱۵ رشته‌فعالیت صنعتی بورسی ۱۳ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص تولید و ۲ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص تولید را تجربه کرده‌اند. رشته‌فعالیت‌های «منسوجات» و «چوب و کاغذ» بیشترین افزایش در شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «شیمیایی (به جز دارو)» و «لاستیک و پلاستیک» کاهش در شاخص تولید را تجربه کرده‌اند.

همچنین در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، از بین ۱۵ رشته‌فعالیت صنعتی بورسی ۱۰ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص فروش و ۵ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند. رشته‌فعالیت‌های «منسوجات»

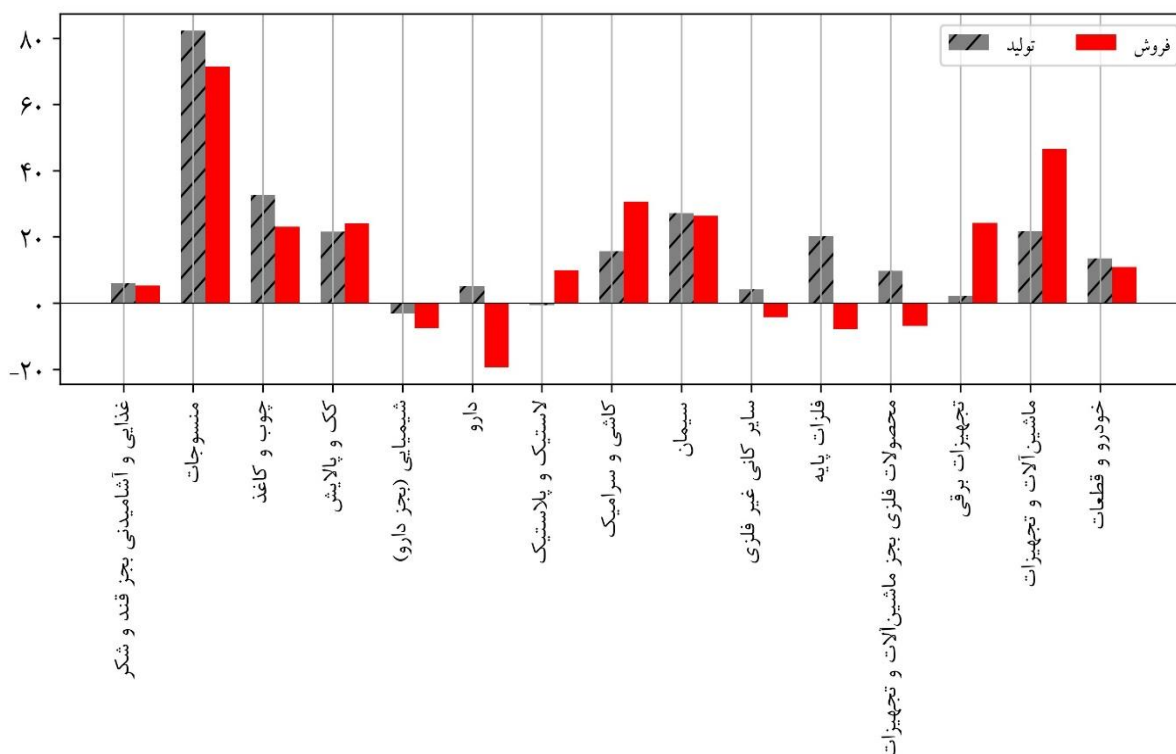

و «ماشین‌آلات و تجهیزات» بیشترین افزایش در شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «دارو» و «فلزات پایه» بیشترین کاهش در شاخص فروش را تجربه کرده‌اند.

طی تیرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل، از بین ۱۵ رشته‌فعالیت صنعتی بورسی تنها ۴ رشته‌فعالیت افزایش در شاخص تولید داشته‌اند و ۱۱ رشته‌فعالیت کاهش در شاخص تولید را ثبت کرده‌اند. رشته‌فعالیت‌های «کک و پالایش»، «ماشین‌آلات و تجهیزات» و «غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر» بیشترین افزایش در شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «فلزات پایه» و «سایر کانی غیرفلزی» بیشترین کاهش در شاخص تولید را تجربه کرده‌اند.

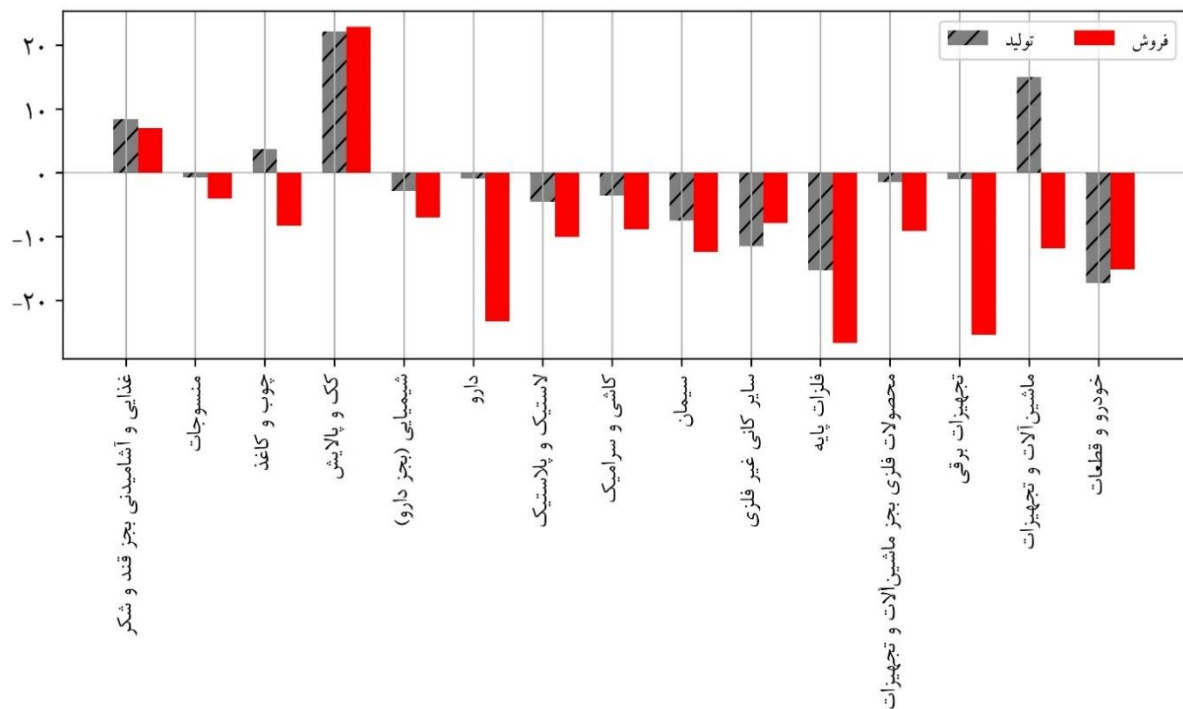
همچنین در این ماه نسبت به ماه قبل، تنها ۲ رشته‌فعالیت «کک و پالایش» و «غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر» افزایش در شاخص فروش داشته‌اند و سایر رشته‌فعالیت‌ها با کاهش فروش مواجه شده‌اند.

نمودار ۴. رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در تیرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

نمودار ۵. رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در تیرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل (درصد)

مأخذ: همان.

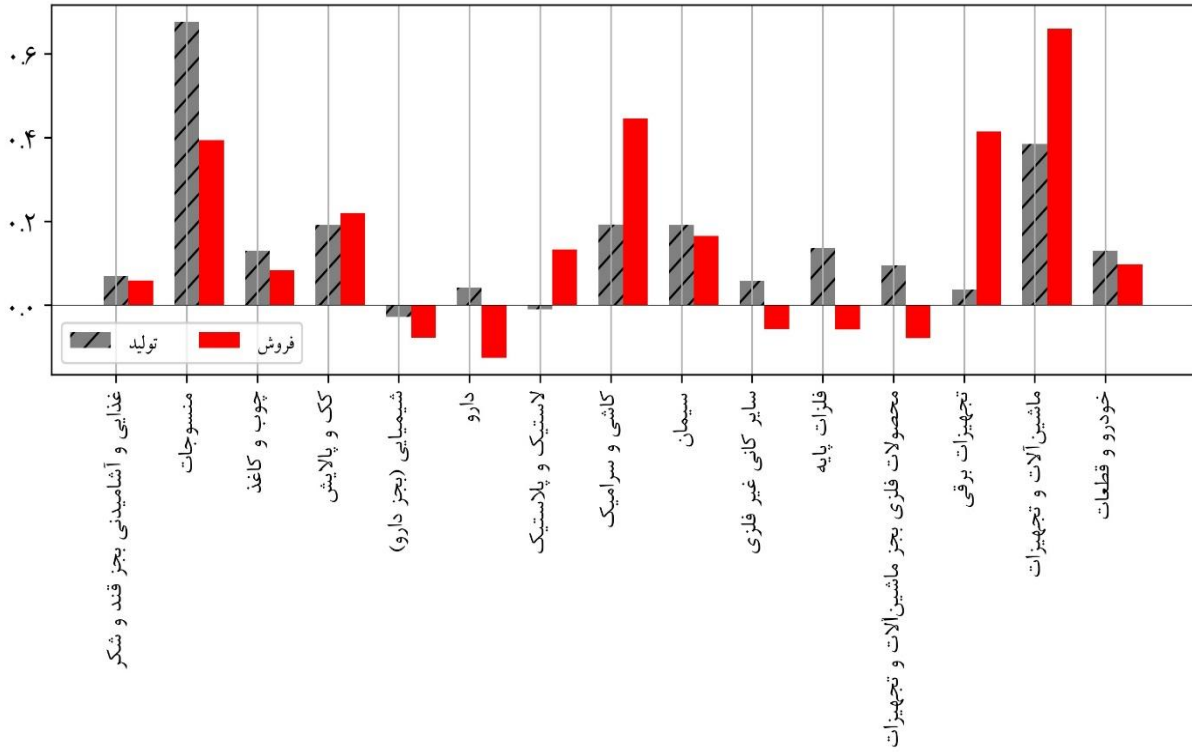
طی تیرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل، رشته‌فعالیت‌های «منسوجات»، «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «کاشی و سرامیک» و «کک و پالایش» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید نسبت به ماه مشابه سال قبل و رشته‌فعالیت‌های «شیمیایی به‌جز دارو» و «لاستیک و پلاستیک» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند. همچنین در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات»، «کاشی و سرامیک»، «تجهیزات برقی» و «منسوجات» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش نسبت به ماه مشابه سال قبل و رشته‌فعالیت‌های «دارو» و «شیمیایی به‌جز دارو» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند.

طی تیرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل، رشته‌فعالیت‌های «ماشین‌آلات و تجهیزات» و «کک و پالایش» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «سایر کانی غیر فلزی»، «فلزات پایه» و «سیمان» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند. همچنین در این ماه نسبت به ماه قبل، بیشترین سهم در افزایش شاخص فروش متعلق به رشته‌فعالیت‌های «کک و پالایش» و «غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر» بوده و بیشترین سهم در کاهش شاخص فروش نیز متعلق به رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی» و «ماشین‌آلات و تجهیزات» و «فلزات پایه» بوده است.

نمودار ۶. سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت

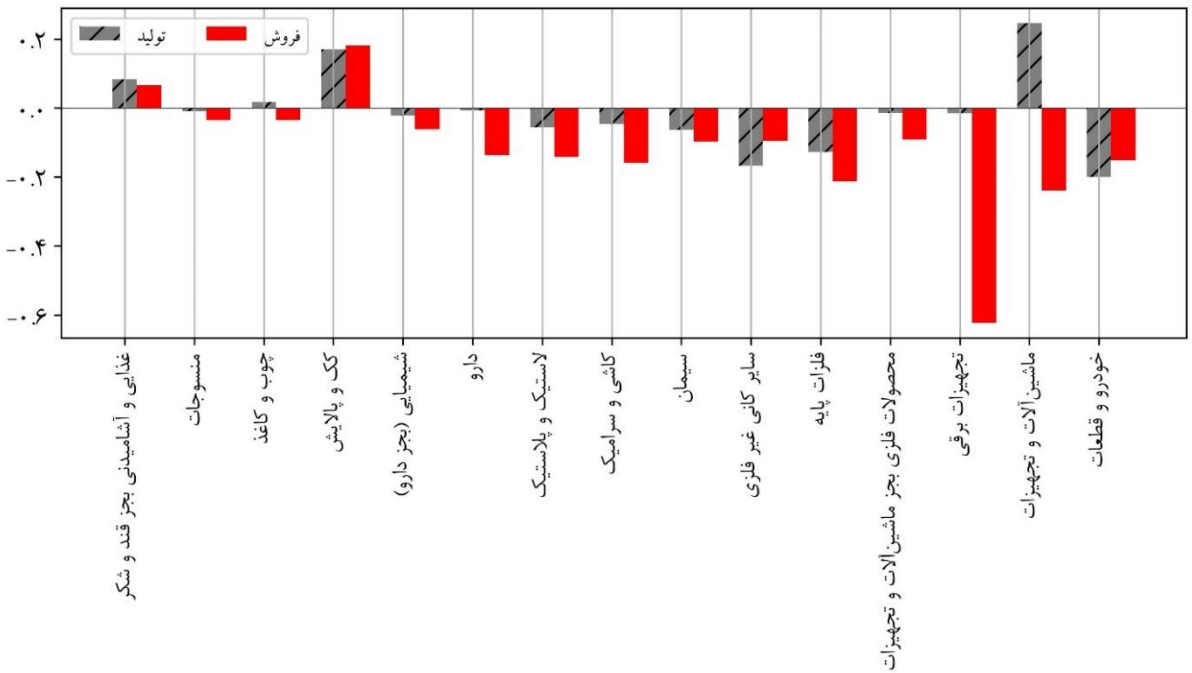
در تیرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه مشابه سال قبل

مأخذ: همان.

نمودار ۷. سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت

در تیرماه ۱۴۰۱ نسبت به ماه قبل

مأخذ: همان.

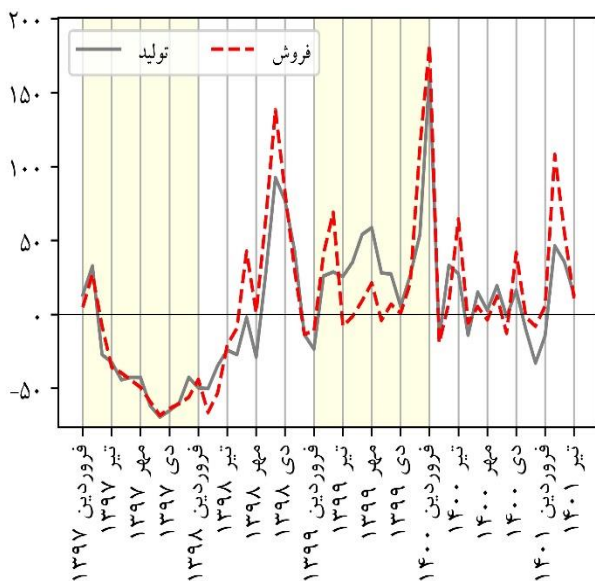
در ادامه به بررسی رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «شیمیایی (به‌جز دارو)» و «فلزات پایه» به‌دلیل ضریب اهمیت بالای این رشته‌فعالیت‌ها در محاسبه شاخص و همچنین بررسی نوسانات شاخص تولید و فروش رشته‌فعالیت «غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر» در این ماه پرداخته شده است.

۲-۱. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات

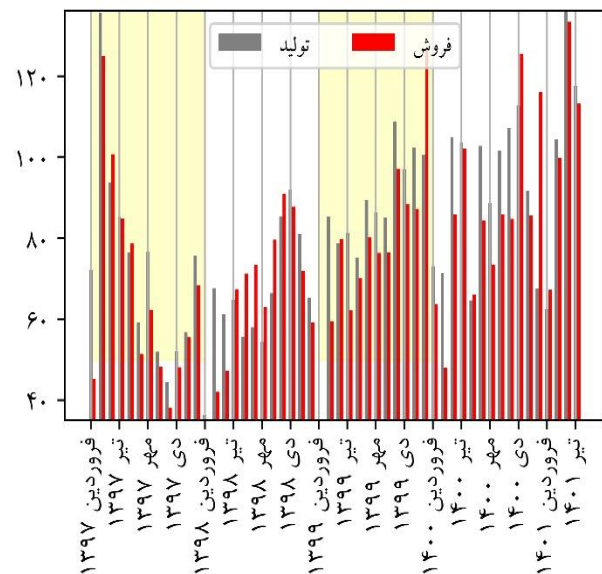
در تیرماه ۱۴۰۱ شاخص تولید رشته‌فعالیت خودرو و قطعات بر مبنای شرکت‌های بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۱۳/۴ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۱۷/۳ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۱۰/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۱۵/۲ درصدی داشته است. همان‌طور که در نمودار ۱۱ نشان داده شده، نسبت به ماه مشابه سال قبل تنها خودرو سنگین افزایش در شاخص تولید و فروش داشته است، در صورتی که مطابق نمودار ۱۰ سه زیربخش صنعت خودرو و قطعات نسبت به ماه قبل کاهش چشمگیری در شاخص تولید و فروش داشته‌اند.

نمودار ۹. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید

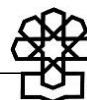
و فروش بخش خودرو و قطعات (درصد)

نمودار ۸. شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (۱۳۹۵=۱۰۰)

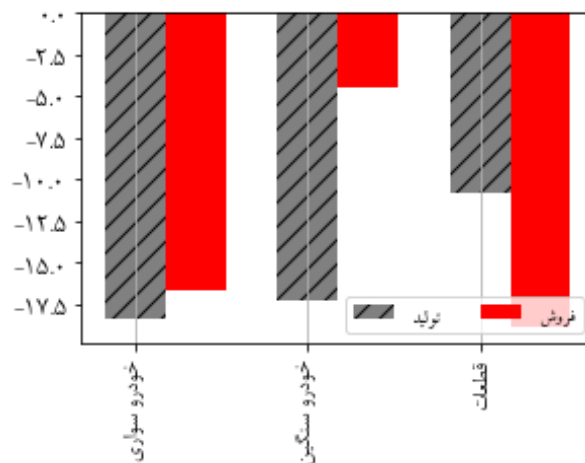
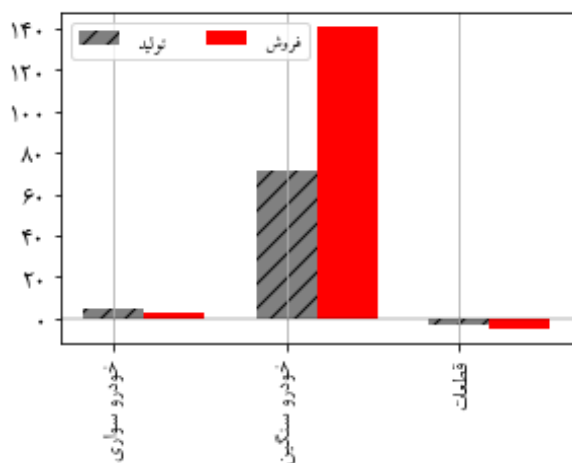

مأخذ: همان.

نمودار ۱۰. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه قبل

نمودار ۱۱. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

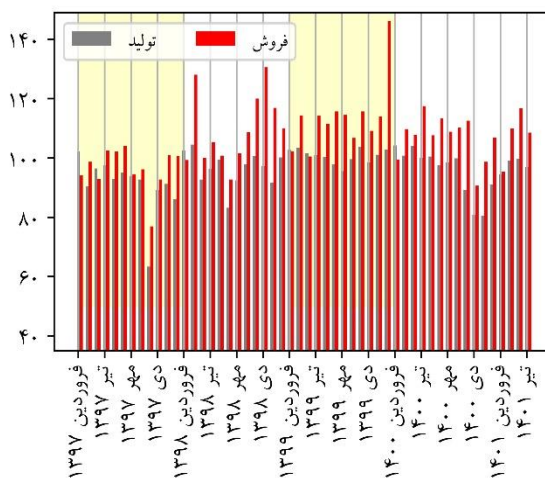
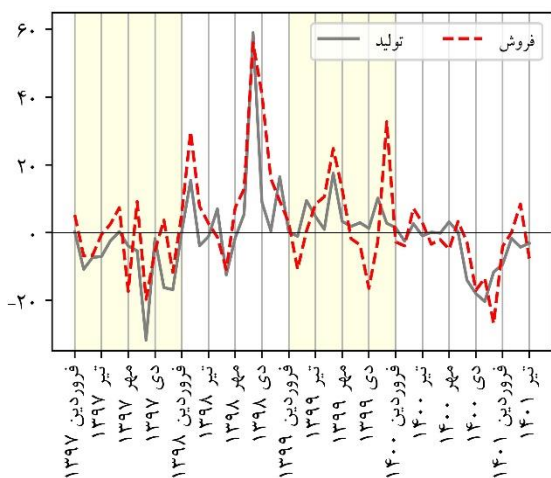
مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

۲-۲. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت شیمیایی به‌جز دارو

در تیرماه ۱۴۰۱ شاخص تولید رشته‌فعالیت شیمیایی به‌جز دارو بر مبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۳/۱ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۲/۸ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۷/۶ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۷ درصدی داشته است. دلیل اصلی کاهش شاخص تولید رشته‌فعالیت شیمیایی نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش تولید گروه خوراک پالایشگاه‌ها (برش سنگین و سبک) و متانول در تیرماه ۱۴۰۱ بوده است، از طرفی نسبت به ماه قبل تمام زیربخش‌ها کاهش تولید و فروش داشته‌اند.

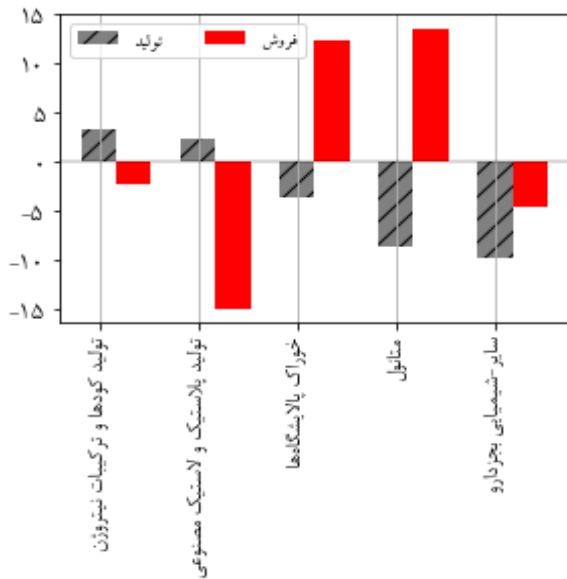
نمودار ۱۲. شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به‌جز دارو) (۱۳۹۵=۱۰۰)

نمودار ۱۳. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به‌جز دارو) (درصد)

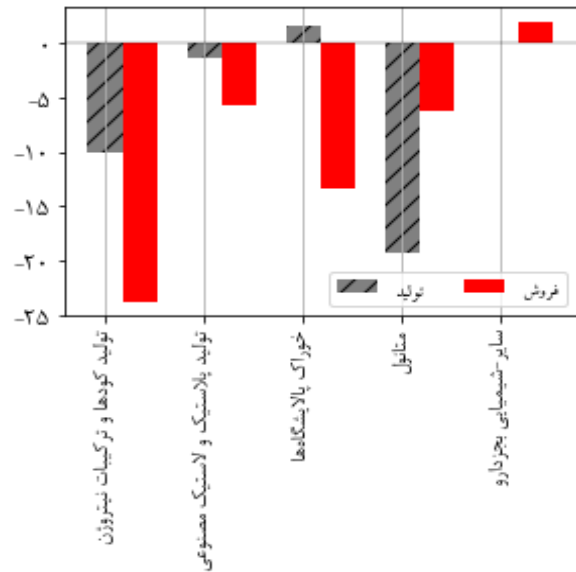

مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

نمودار ۱۵. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به جز دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

نمودار ۱۴. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به جز دارو نسبت به ماه قبل (درصد)

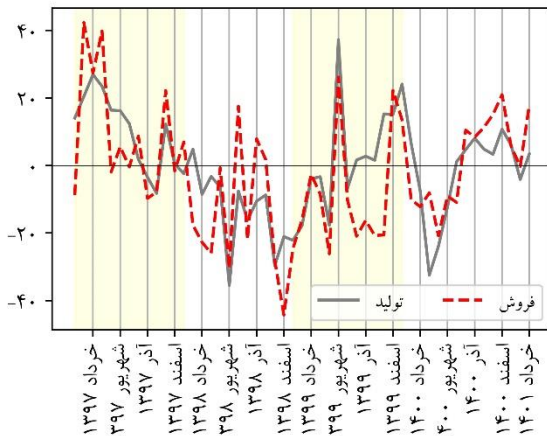

مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

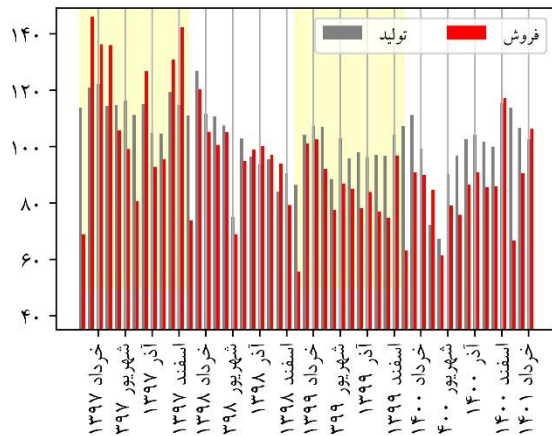
۲-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه

در تیرماه ۱۴۰۱ شاخص تولید رشته‌فعالیت فلزات پایه بر مبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۲۰/۲ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۱۵/۳ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۷/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۲۶/۷ درصدی داشته است. دلیل اصلی کاهش شاخص فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش فروش گروه شمش در تیرماه ۱۴۰۱ بوده است، در حالی که همه گروه‌ها نسبت به ماه قبل کاهش تولید و فروش داشته‌اند.

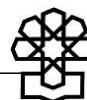
نمودار ۱۷. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه (درصد)

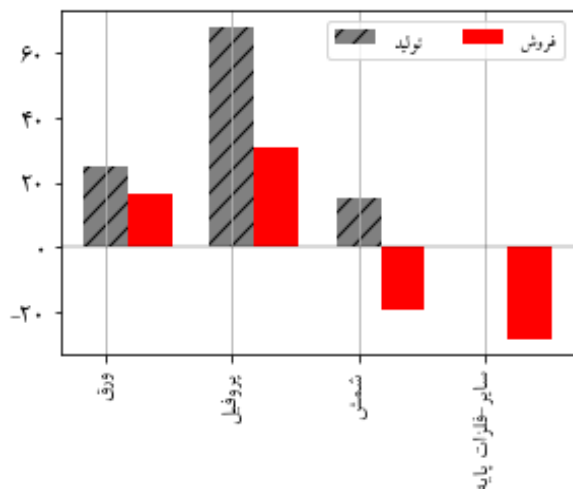
نمودار ۱۶. شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه (۱۳۹۵=۱۰۰)

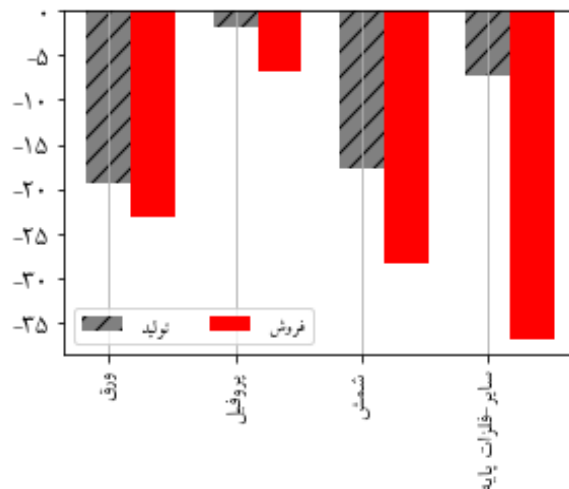
مأخذ: همان.

نمودار ۱۹. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

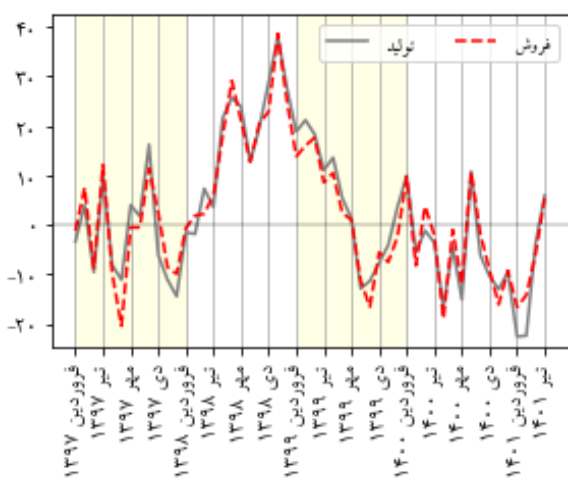
نمودار ۱۸. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه قبل (درصد)

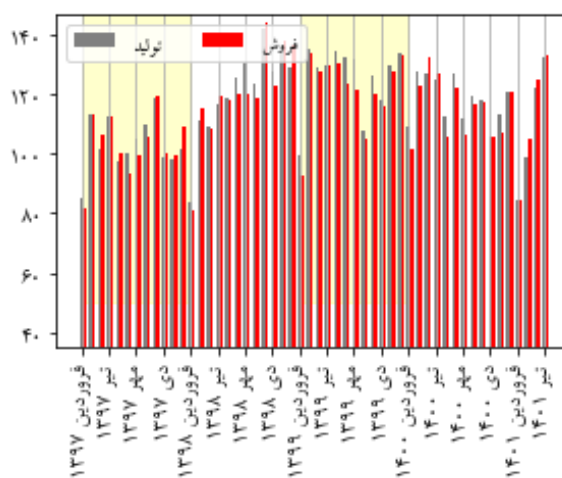
مأخذ: همان.

۲-۴. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر در تیرماه ۱۴۰۱ شاخص تولید رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر بر مبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۵/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۸/۴ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۵/۳ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۷ درصدی داشته است. افزایش شاخص تولید و فروش نسبت به ماه قبل ناشی از افزایش تولید و فروش گروه روغن خوراکی و لبنیات بوده است.

نمودار ۲۱. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر (درصد)

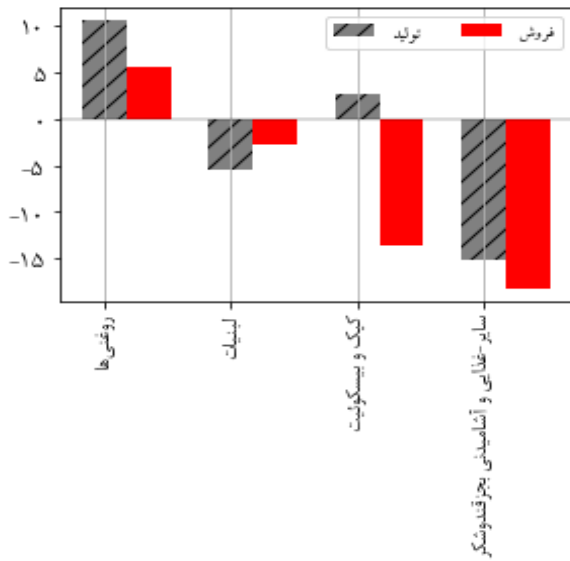

نمودار ۲۰. شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر (۱۳۹۵=۱۰۰)

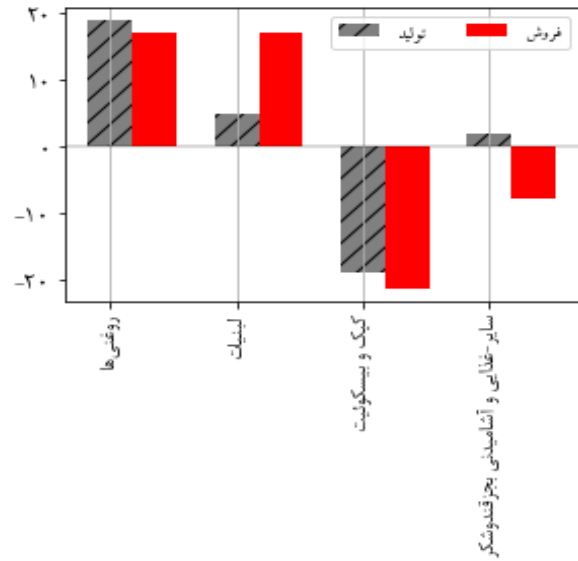

مأخذ: همان.

نمودار ۲۳. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

نمودار ۲۲. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر نسبت به ماه قبل (درصد)

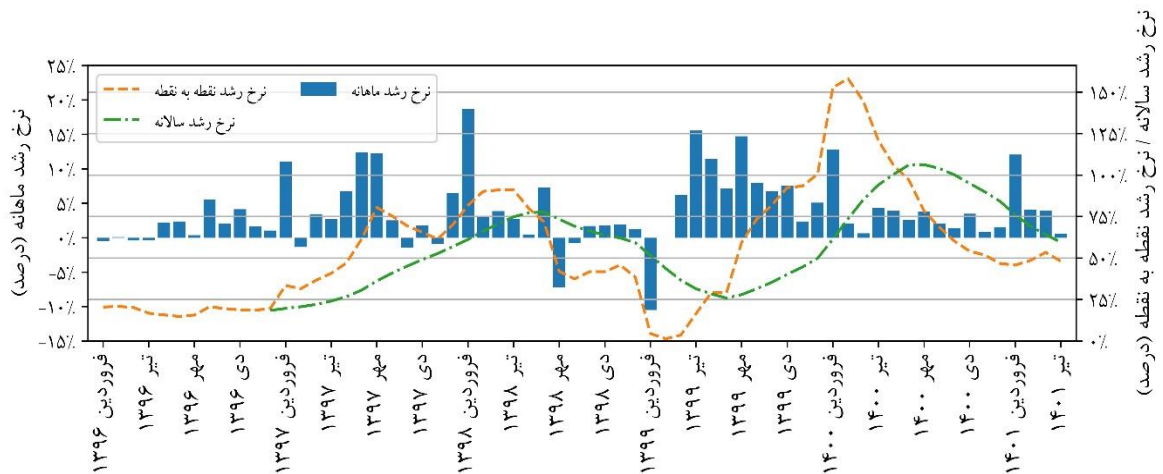

مأخذ: همان.

۳. شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی

در تیرماه ۱۴۰۱ نرخ رشد ماهیانه^۱ قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی برابر ۰/۶ درصد شد و رشد نقطه‌به‌نقطه^۲ آن به ۴۸/۱ درصد رسید. گفتنی است میانگین^۳ سالیانه شاخص قیمت ۵۹/۶ درصد افزایش یافته است.

نمودار ۲۴. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت (۱۳۹۵=۱۰۰)

مأخذ: همان.

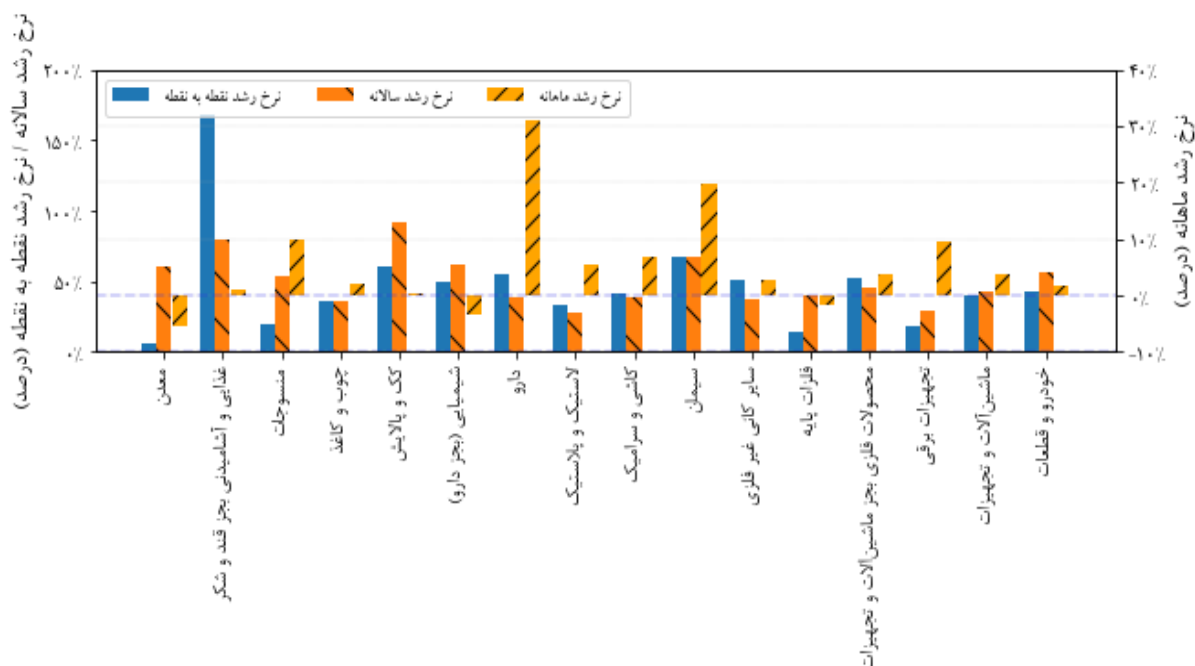
۱. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت نسبت به ماه قبل.
۲. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت نسبت به ماه مشابه سال قبل.
۳. درصد تغییر میانگین شاخص قیمت صنعت در ۱۲ ماه منتهی به ماه مورد نظر نسبت به دوره مشابه سال قبل.

بررسی شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی نشان می‌دهد در تیرماه ۱۴۰۱، رشته‌فعالیت‌های «دارو» و «سیمان» بالاترین نرخ رشد ماهانه، رشته‌فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر» و «سیمان» بالاترین نرخ رشد نقطه‌به‌نقطه و رشته‌فعالیت‌های «کک و پالایش» و «غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر» بالاترین نرخ رشد سالیانه را تجربه کرده‌اند.

نمودار ۲۵. شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی - تیر ۱۴۰۱

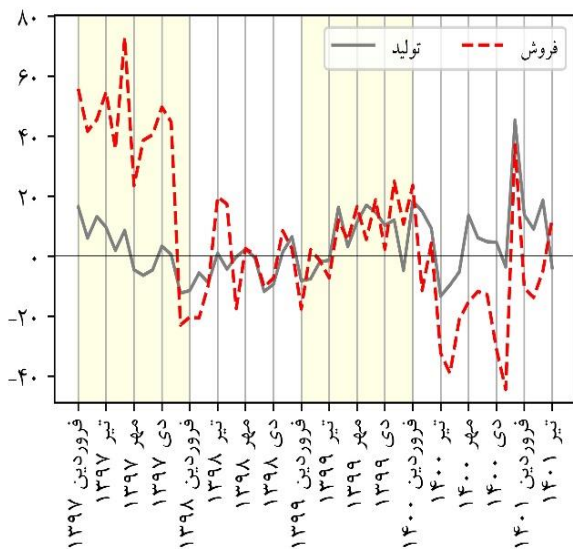
مأخذ: همان.

۴. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی

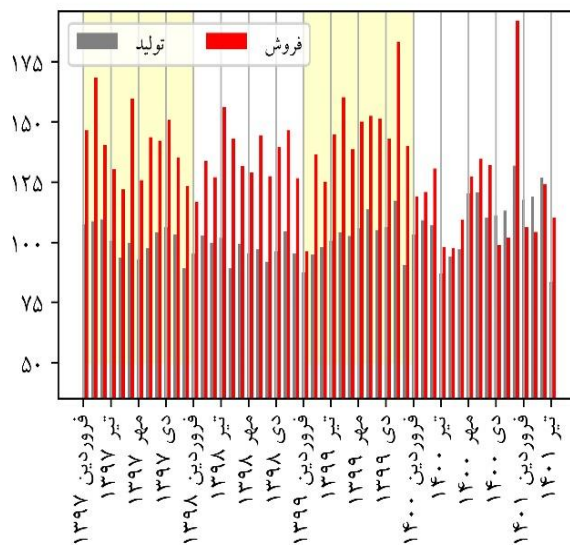
در تیرماه ۱۴۰۱ شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۳/۹ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۳۴/۱ درصدی مواجه شده است. در مقابل، شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۱۲/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۱۱/۱ درصدی مواجه شده است. با توجه به سهم ۴۲ درصدی گندله از کل محصولات معدنی، با کاهش تولید گندله در تیرماه ۱۴۰۱، شاخص تولید نسبت به ماه قبل کاهش یافته است.^۱

۱. کاهش تولید گندله از سمت شرکت‌ها ناشی از تعمیرات دوره‌ای گزارش شده‌است که البته احتمالاً با توجه به محدودیت استفاده از برق برنامه ریزی شده است.

نمودار ۲۷. رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (درصد)

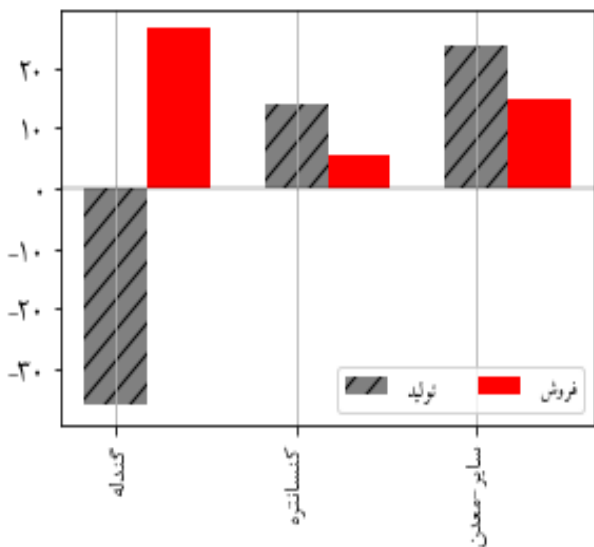

نمودار ۲۶. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (۱۰۰=۱۳۹۵)

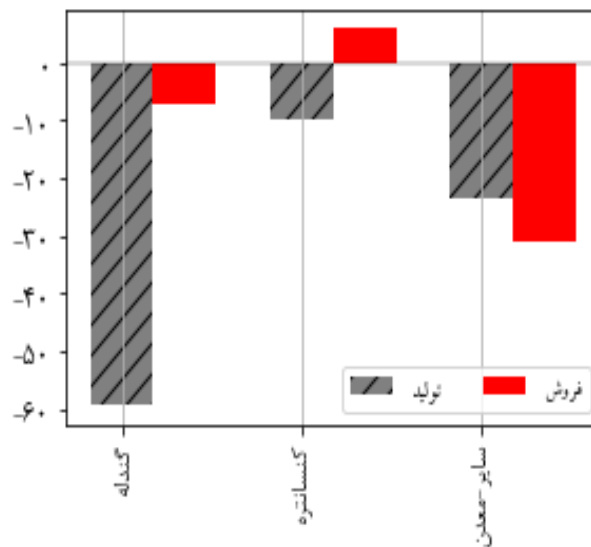

مأخذ: همان.

نمودار ۲۹. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

نمودار ۲۸. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه قبل (درصد)

مأخذ: همان.

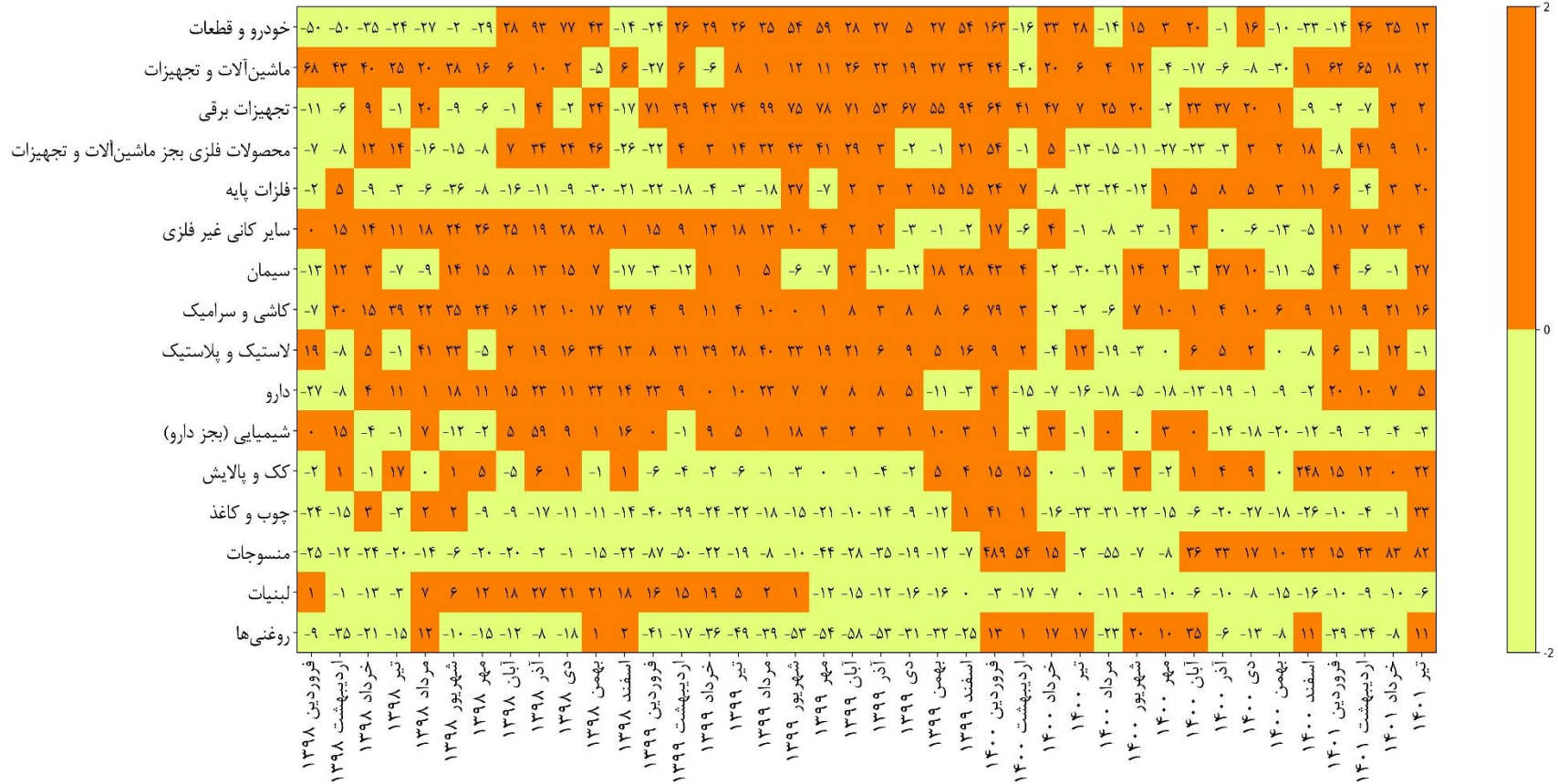
جمع بندی

شاخص تولید، فروش و قیمت صنایع بورسی از اطلاعات ماهانه ۳۰۲ شرکت بورسی استخراج می‌شود و با توجه به اینکه این شاخص با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار هم‌حرکتی مناسبی دارد، با دقت زیادی می‌تواند تحولات بخش صنعت و معدن کشور را به‌صورت ماهیانه رصد کند. در این گزارش تغییرات شاخص‌های تولید، فروش و قیمت شرکت‌های صنعتی و معدنی پذیرفته شده در بورس و همچنین مهم‌ترین رشته‌فعالیت‌های آن در تیرماه ۱۴۰۱ مورد بررسی قرار گرفته است.

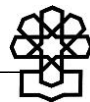
برآورد این گزارش نشان می‌دهد، طی تیرماه ۱۴۰۱، شاخص تولید شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۸/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۵/۲ درصدی مواجه شده است. همچنین شاخص فروش شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۲/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۱۱/۷ درصدی مواجه شده است. همچنین شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل ۴۸/۱ درصد و نسبت به ماه قبل ۰/۶ درصد افزایش یافته است.

پیوست

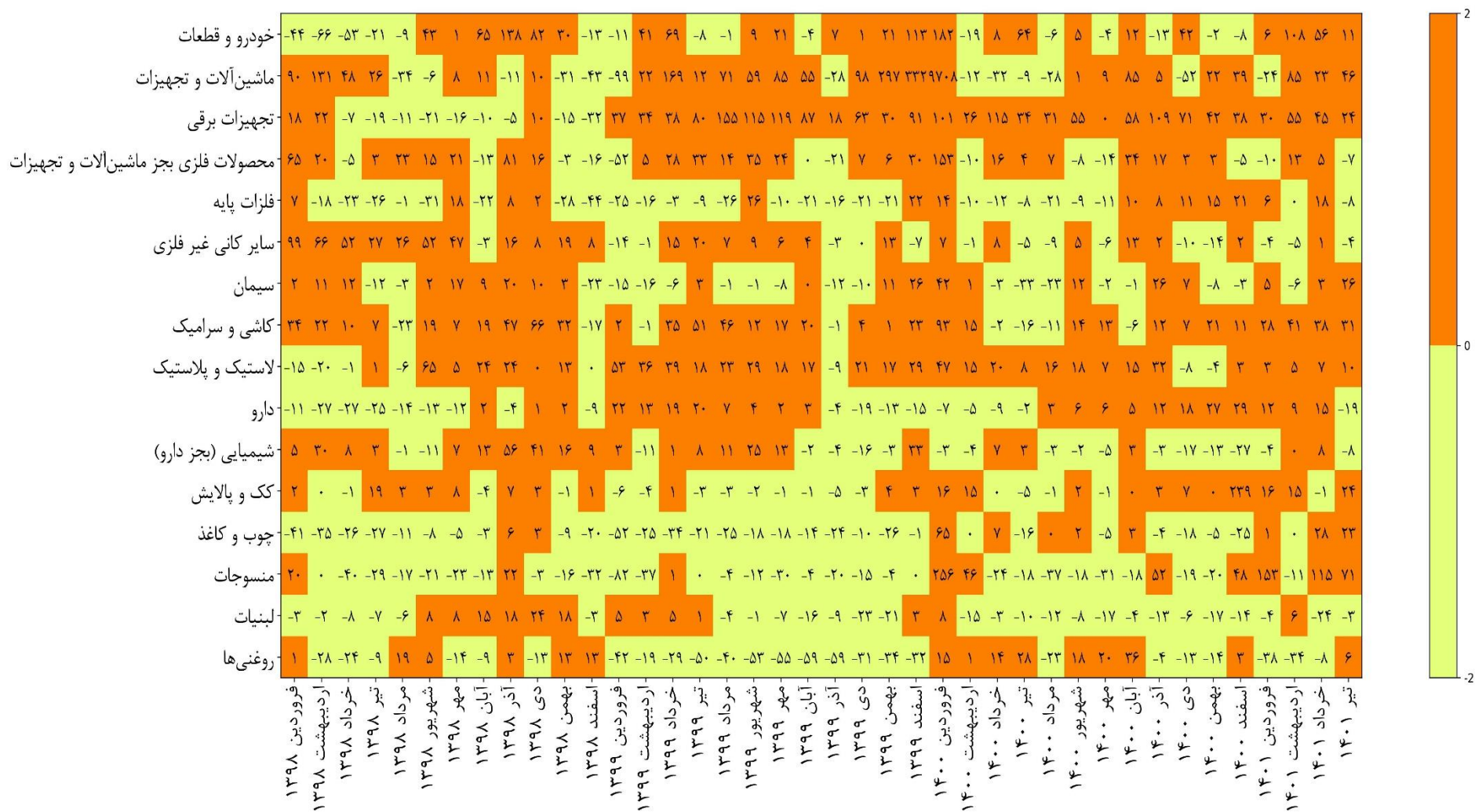
جدول ۱. آمار مربوط به رشد تولید کل رشته‌فعالیت‌ها (نسبت به ماه مشابه سال قبل = ۱۰۰=۱۳۹۵)

۱. در جدول فوق رنگ نارنجی نشان‌دهنده رشد مثبت و رنگ زرد نشان‌دهنده رشد منفی است (جهت خوانایی جدول اعداد رند شده‌اند).

جدول ۲. آمار مربوط به رشد فروش کل رشته‌فعالیت‌ها (نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۰۰=۱۳۹۵)

منابع و مأخذ

۱. معرفی و نحوه محاسبه شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۸۰۰۱.
۲. پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در خرداد ماه ۱۴۰۱ بخش صنعت و معدن، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۸۳۰۶.
3. www.codal.ir